

Muzična Straža

Glasilno obmejnih Slovencev.

Uredništvo in upravništvo v Gornji Radgoni, Spodnji Griz št. 7, I. nadstr. I. Telefon št. 7. Rokopisi se ne vračajo.

Izhaja vsak petek zjutraj in stane s poštnino vred za celo leto 48 K, za pol leta 24 K, za četrt leta 12 K. Posamezna številka stane 1 K.

Inserati: Ena šeststolpna petitvrsta (prostor 3 mm visok in 45 mm širok) K 1.50. Pri večkratni objavi primeren popust.

Vsem naročnikom, sotrudnikom in čitateljem!

Zakaj je v grešnem svetu, nastal pregovor, da „resnica oči kolje“ je občutila zadnja številka našega lista, ki je padla v naknadna nemilost cenzurne oblasti. Zaplenili so nam članek o mučnem dnevnem vprašanju glede žigosanih kron in goldinarjev in članek o davkih odn. volitvah. Večina naročnikov lista raditega ni dobila, vsled česar prosimo vse p. n. naročnike, sotrudnike in prijatelje, da vzamejo to na znanje. Vsem naj bo tendenčna konfiskacija le v bodrilo, ker daje jamstvo, da je list, zadel v živo! Obmejni Slovenci! Oklenite se še trdneje svojega glasila. Na delo!

O politični vzgoji našega ljudstva.

S politiko se mora danes baviti vsak državljani in če se časopisje ne bi bavilo s politiko, bilo bi plehko, prazno in v današnjem času skoraj da nesmiselno. Tudi naš list se bo bavil s politiko in to intenzivneje kot kdaj poprej, ker se je to pokazalo kot potreba. Razmere so nekako prisilile naše ljudstvo, da se posveča politiki.

V kulturnih državah ima vsak državljani volilno dolžnost, ne samo pravico, kakor mu je tudi dolžnost plačevati davke.

Vsak državljani torej, naj si je inteligent, obrtnik, kmet ali delavec — se mora baviti s politiko, ker mora biti poučen v vseh podrobnostih o ustroju države in njenem vodstvu, o dolžnostih in pravicah svobodnega državljan ter o dogodkih onkraj mej lastne države. In kakor se moramo brigati za to, da 1.) vsak posameznik in ž njim ves narod deluje za skupnost in interese domovine, 2.) da se pospešuje izobrazba ljudstva v vseh panogah kulture in 3.) da se obrani narodno dušno in telesno zdravje, prav tako in nič manj se mora sleherni državljani baviti s politiko domačo in svetovno in sicer ne površno, ampak temeljito in z zanimanjem. Bistvo politike obstoji v

stremljenju po kolikormogoče vsestranskem napredovanju vseh državljanov.

Tainoni trdi, da Slovenci baš raditega, ker se preveč bavimo s politiko, trpimo na svojem napredku. Jaz bi pa rekel, da bi utegnili biti ravno nasprotno resnica. Ako se poglobimo z vso resnostjo v naše razmere, si moramo priznati, da izvirajo povečini vse težkoče iz splošnega neznanja splošne politike. Med nami je dosti ljudi, ki nimajo toliko smisla za socialni čut, da bi se brigali za politiko in tako je ista ostala na skrbi posameznim politikarjem, ki slepomišijo z milijoni ljudi, ki so njih sodržavljanji. Ti nekateri delajo po svoji volji, kakor jim to bolje kaže in bolje nese. — Da pa utegne biti ta pojav, ki je sam na sebi markantna poteza splošne lahkomišelnosti našega ljudstva — za nas kot državo, ali za nas Slovence kot sestavno telo države usodepolno, pač ni treba povdarjati. Slovensko ljudstvo mora pokazati, da ima smisel za državo in skupnost. Ta smisel pa mu treba zbuditi, vzgojiti. Ko bo napočil čas, da se bo poslednji državljani brigali za vsa politična in socialna vprašanja, ki zadevajo njegovo državo odnosno narod, potem bo delo lahko in ne bo toliko mučnih nespornostim, potem tudi ne bo državnika in ministra, ki bi duše svojega ljudstva ne poznal in ne razumel. Državi se potem ne bo treba bati, da ta ali ona pokrajina začne kako novo gibanje; bati se ji treba tembolj eventualnega pojava splošnega umrtvičenja. Vsi državljani — vsak po svojih nazorih, programih in načrtih — naj bi stremeli za enim ciljem, kako si bodo ustvarili srečno domovino, ki bo vredna svojega imena. Na drugi strani pa naj tudi država slehernega državljanja, ki ima količkaj možgan v glavi, podpira v stremljenju, da prinese svoj del in blagor in korist skupnosti. To bi bile za danes naše misli takole v velikih obrisih, misli o politiki, ki bi nas uvedla iz mešanice današnjih razmer. So pa tudi ljudje, ki stojijo na stališču, da je politika oni čudodelni studenec, iz katerega izvirajo vse dobrine in zdravila za sedanji vek korupcije in splošnega zla.

Politiko kot tako treba, kakor sem rekel,

visoko ceniti, vendar se meni zdi zelo nevarno, njene prave vrednosti precenjevati. Tudi podcenjevati je ne smemo.

Če se vprašamo: kaj je politika, smo izrekli vprašanje, ki daje snovi za debele knjige. Zadovoljimo se topot s kmečko primerom: Politika nam je lahko živa meja ali širok jarek okoli našega posestva. Ona služi praktičnemu namenu, da ne vpade kak škodljivec v posestvo. Politika je kakor vesten pes — čuvar ali če vzamemo človeški primer: dober pastir, ki stoji za živo mejo in pazi. Ona je nadalje lahko vesten oskrbnik, ki pazi, da se delo po načelu izroči in ki daje recimo za delo morda še materijalno (stvarno) pomoč. Vse lepo to. Vendar pri vseh teh živih mejah, jarkih, dobrih pastirjih in vestnih oskrbnikih in njih materijalni pomoči lahko posestvo polagoma zaraste z osatom, trnjem, ljujlo in neporabljivo travo, če ne bo primerno vzgojenih ljudi, ki bi to posestvo obdelovali. Ti ljudje morajo biti v svojem delu izobraženi, marljivi, modri in v neki disciplinski smeri organizirani, drugače delo ne bo rodilo zaželjenega uspeha.

Visoko moramo ceniti politiko, a še više moramo ceniti delo vsakega posameznika. Stremljenje vsakega pravega Slovenca bodi, da po svojih močeh povsod deluje za prosveto ljudstva in da isto organizira za pravo socialno delo. Le če bo vsak posameznik izpolnil svojo dolžnost, katero ima napram svojemu bližnjemu in državi, bomo lahko rekli, da gremo naprej; za toliko bo tudi naša politika boljša.

Naše geslo mora biti „Delati in ne obupavati“. To delo pa ne sme biti le prazna fraza, izrečena v hipnem navdušenju pri polnem kozarcu rujne kapljice. Naša doba zahteva manj besed in več dela in sicer pozitivnega dela za narod in njegove najsvetejše ideale: vero, domovino in narodnost. Tu ima pametna politika veliko, široko polje. Oni strankarski egoizem in ostudna borba z osebnostmi ne spada na naše pozornišče. Naše ljudstvo, dobro po značaju in do vzetno za vse vrline velike narodnosti se po krivdi naše dosedanje politike ne zaveda svoje velike misije. Nikdo naj nikomur ne očita, da

Potegnili so ga.

Humoreska.

Tudi on je pisal. Kdo? No, Dolinarjev Joško, uradnik pri Banki za izenačenje evropskih valut. V pisarni si je iz raznih leksikonov in učenih knjig nabral kar največ nerazumljivih besed in fraz in doma jih je sestavljal v stavke in odstavke. Kadar je čital svoj umotvor, se ni nikdar mogel načuditi lepoti svojih „izvrnih“ misli. Kako bi tudi ne? Vsaka mati ljubi svojega otroka, četudi ni lep, kakor angelček, tako je tudi Dolinarjev Joško ljubil nerazumljive malčke svoje muze, prepričan, da je eden iz generacije bodočih klasikov po sodbi očeta Prešerna da „klasik nam je vsak pisar, ki nam kaj kvasi“.

Dolinarjev Joško pa je imel tudi dovolj vzroka, biti ponosen na svoje umotvore. Kajti dva paglavca njegove muze sta ušla nekje v svetlo javnost in ljudje so ju spoznali... Ako so bili zadovoljni ž njima, o tem molči zgodovina. Joško pa je bil o tem prepričan.

Odkar je „Podravskega vestnika za ohranitev domače industrije in prometa“ začel Joškovo deco pritiskati na srce — tiskati sem hotel reči —, je bil gospod Joško Dolinar ves iz sebe. Bil je prepričan, da je pesnik in pisatelj po milosti božji in še velik — kaj? — pesnik! Pridno je začel zahajati v kavarno, ker je čul, da se

to za pesnike spodobi in je to „stanu primerno“.

Njegovi tovariši in gospodične kolegije so se kruto norčevale iz novopečenega literata, na katerem so opazili, da si je dal rasti dolge lase. Imenovali so ga afektiranega domišljavca in so gledali njegove umotvore s stališča lepe, bele evropske dame, kadar govori o šimpanzu in sličnih potomcih dvonožnih bitij, kakor je on trdil (o sebi namreč). On pa je vse te žalitve vtaknil mirno v žep, češ, to so mi nevoščljivi, ker že vidijo, kako rastejo pri vrtnarju lovorike za moj častni venec.

Tisti čas pa se je pojavil v deželi leposlovnji list „Mlada setev“, ki je razpisal natečaj za najlepše ljubavne pesmi, ker je tisti čas ljubavna lirika skoraj da — prozaično rečeno — crknila kakor bolne ščene. Kdo bi dvomil, da se gospod Joško Dolinar ne udeleži tega natečaja? Ljubezen! Da, da — ljubezen! O njej je vedel dosti povedati Joško. „Ljubezen, — bolezen, — koprnenje — trpljenje, — bridkost, — radost, — mukotrpna bol in breg in dol“ vse to se mu je vrtelo po glavi tisto jutro, ko je prečital „Mlado setev“ in njen natečaj. Posledica je bila naravna: Iz primanote je vpisal tekoče številke med kroge in vinarje in iste na vse pretege sešteval, ko je prišel šef mimo njega. Ali eno je bilo gotovo: Na tekmi za najlepšo ljubavno pesem bo dobil prvo darilo. O tem je bil prepričan.

Prvo darilo, katero bo posebni odbor podelil

najspodobnejšemu in najboljšemu, se je glasilo na 4000 kron. Joško, dobri računar s tekočimi številkami je razdelil to nagrado že v naprej: 1000 kron za lepo pisano mizo, 500 kron za primerne stole, 500 kron za leksikon tujih imen in kar bi ostalo, pa za kak slovensko-nemški slovar in navodilo za slovenski pravopis; ostanek pa po 1000 kron pa je odločil dobri gospej soprogji. Špelici, ki je tako zelo spoštovala njegove pesmi. Pri tem računu se je bal edino eno možnosti: Kaj če ta babnica (tako je mislil pesnik) ne zahteva vseh 4000 kron?!

Joško je živel v fiksni ideji, da je res pesnik. Pri tem se je pačil tako neusmiljeno in neoriginelno, da so se mu tovariši večkrat smejali, še večkrat pa se jim je njegova nadutost zdela preneumna, pa bi ga najraje dobro premikastili. Končno so se ga privadili in na tihem sklenili kruto maščevanje nad nadutim kolegom, ki jih je večkrat počastil s „prokletimi prasci“ in sličnimi delikatesami.

Lepega predpoldneva je nekdo potrkal na vrata Dolinarjevega stanovanja.

„Prosto!“ se je oglasila v sobi pesnikova žena in v sobo je vstopil mlad gospod ter vprašal:

„Oprostite, stanuje tu gospod Joško Dolinar, pesnik in novelist, literat in dramaturg?“

(Koniec prihodnjic.)

ničesar ne dela, ampak vsak naj nekaj stori za skupnost. Tu naj zastavi svoj vpliv naša inteligenca, ki se po ogromni večini rekrutira iz kmečkega ljudstva. Trezno, pošteno, nesebično delo naj bo smernica naše politike, ki naj nas — četudi smo majhen narod — dvigne in poviša v šaržo kulturnih narodov. — Z Bogom za narod!

Boj za svobodo.

Mi Slovenci smo odnekaj uboge pare. Zgodovina nas uči, da smo bili nekaj svobodni, imeli smo svojega kralja in še marsikaj. Pravijo, da tiči v naši krvi nekaj, kar nas sili v verige in ko smo vsled lastne krivde, nesloge in nemoči prišli v klešče in pod pasji bič, smo kričali po svobodi. Tako smo po stoletjih prijadrali močno decimirani pod avstrijski jarem in ko se je tudi ta strl, smo zadihali malo svobodnejše in danes, ko gledamo kakor razočarani —

Mi ta naslov vzamemo na znanje, v srcu pa vemo, zlasti mu tu na meji, da smo Jugoslovani z dušo in telesom, pripravljeni, če zahtevajo interesi države, zrtvovati vse, sebe in vse svoje. Zato nas tako „bratsko“ zmerjanje tembolj boli. Pa kakor sem rekel: Vajeni smo tega: pojemo in govorimo o svobodi, po naravi pa smo po lastni krivdi teptani sužnji. Ko se je v Belemgradu razpravljalo o upravnih razdelitvi naše države, pri katerem glasovanju so naši „slovenski“ samostojneži pod komando „jugoslovanske soli“ — kakor se imenuje stranka, ki se da od ljudstva zmerjati z „demokratsko“ stranko, pokazali v prvi luči svojo barvo. — Jugoslovanski klub je nastopil proti centralizmu ter zahteval autonomijo Slovenije in drugih pokrajin. Ob tej priliki je govoril poslanec dr. Janko Šimrak, mož širokega obzorja in temeljitega znanja znamenit govor, katerega posnamemo v glavnih potezah iz poročil našega dnevnega časopisa. V imenu svojega kluba je predlagal sledeče: „Država Srbov, Hrvatov in Slovencev (tako se namreč imenuje naša Jugoslavija, op. pisca) se naj deli na pokrajine, okrožja in občine. Pokrajine so: 1. Srbija, 2. Hrvatska in Slavonija z Medjimurjem, 3. Bosna in Hercegovina z Dalmacijo, 4. Črna gora, 5. Volvodina in 6. Slovenija s Prekmurjem.“ Nato je v stvarnem govoru, ki je bil večkrat prekinjen z neduhovitimi in večkrat surovimi medklici ljudi, ki si domišljujejo, da so edini državotvorni element, vsi drugi pa smo (po njih nazorih namreč) izdajalci ali bolj milo rečeno destruktivni elementi, obrazložil svoj predlog in ga podprl z zgodovinskimi fakti: da najdemo te pokrajine v vsej zgodovini Slovencev na balkanskem polotoku. Da so se meje od časa do časa menjavale, je tudi resnica, ker se je moč slovanskih knezov in vladarjev, ki so v prvih časih naše svobode vladali na slovanskem jugu pač menjala. Leta 395 po Kr., ko so se Slovani naselili na Balkanu, so isti pripadli pod vpliv dveh kultur: bizantinsko vzhodno in rimsko zapadno. Ti dve kulturi sta v bistvu različni, bodisi v politiki, gospodarstvu in načinu življenja, kar se je ohranilo do danes. Tako je bil naš narod na meji med vzhodom in zahodom, ki sta ga stalno izrabljala v najpogubnejše svrhe. Potem se pojavita prva apostola edinstva južnih Slovanov: sveta brata Ciril in Metod, ki sta s širjenjem kulturne in verske ideje močno propagirala politično idejo jugoslovanskega edinstva, kar se pa njima vsled borbe Rima z Bizantom ni posrečilo; kajti iz te borbe je izšlo naše prvo edinstvo premagano: jugoslovanske sloga je padlo.

Trije knezi so živeli na Balkanu, ki so hoteli izvesti politično edinstvo. Bil je to hrvatski knez Tomislav, ki mu je bila glavna misel: velika država od Beljaka do Carigrada. Vkljub temu, da je premagal bolgarskega kneza, vendar ni mogel dovršiti svoje naloge. S srbske strani pa je pozneje Dušan Silni poskušal uresničiti to idejo, a pred njim Simeon Veliki, bolgarski knez, ki je stavil v svoj program politično edinstvo južnih Slovanov. Niti prvemu, niti drugemu, niti tretjemu se ni posrečilo in to naravno radi tega ne, ker sta latinska in bizantinska kultura razdvojili plemena in sta bili močnejši od misli državnega in narodnega edinstva.

V ist smeri se je razvijala dalje zgodovina naše svobode pod vlado Turkov, Madžarov in Nemcev. Dalje opisuje borbo Zagreba za narodni obstoj. Nato je omenil nesmrtnega prvobojevnika jugoslovanstva Strossmayerja ter veliko idejo Gajevga ilirizma. (Ti dve ideji vsebujeta temeljno misel združitve vseh balkanskih Slovanov pod enim imenom. Op. ured.) V nadaljnjem poteku govora je — ali iz nevednosti ali iz hudobije ali iz strankarske zagrizenosti — od gotove strani padlo nekaj surovih medklicev, katere pa je govornik temeljito zavrgel. Omenil je, da je Šumadija drugi Pijemont, ki je poleg prvega z orožjem v roki pripravljala uresnitve velike ideje ujedinjenja, kar vsi priznavamo. O jugoslovanstvu in nenaravno skovanom centralizmu je rekel dobesedno sledeče:

Gospodje, kadar govorimo o tem, takrat se nam vedno uriva vprašanje: Je-li mogoče vse preteklost nankrat preskočiti; je-li mogoče v 24 urah preiti preko vsega onega, kar je od leta 395. pa do danes ustvarjeno na slovanskem jugu; je-li mogoče, da vse naše narodno življenje spraviti v en sam vaš paragraf, ki ste ga v tej sobi skovali v 48 urah? Je-li mogoče, da vse naše na-

rodno življenje in vso njegovo evolucijo obeležite s par besedami? Dovršeno je politično edinstvo, ni pa dovršeno kulturno edinstvo, ni dovršeno ekonomsko-socialno edinstvo in ni dovršeno vse ono, kar stoji s tem v zvezi. To je realnost, to je dejstvo, s katerim mora računati vsak politik in jaz se čudim, gospodje, da vi s tem dejstvom niste računali in da nečete z njim računati tudi sedaj, ko ste vendar pred dnevi — pa še kako — računali z njim, ko smo govorili o imenu te države. Mi smo predlagali, da bi se moralo naše narodno edinstvo, naša narodna sloga, predvsem kazati v imenu države. Mesto da je država Srbov, Hrvatov in Slovencev, mesto da naglašamo ta zgodovinski razdor, ki nas je pritisikal od začetka do danes, dajmo svoji državi vsej eno ime, pa bomo po tem vodili tako politiko, dokler se ne zvrši stopnjema kulturno edinstvo“.

Nato je naglašal, da vlada v krogih, ki so sedaj na vladi popolne nerazumevanje naših razmer, vsled česar je bilo v „naprednem“ XX. stoletju mogoče dati državi bolj nerodno ime, kot je sploh kje v svetu mogoče. V nadaljnjem govoru je omenil vladanje srbskih frankovcev ter citiral značilne izjave odličnega jugoslov. politika Jove Banjanina. O zaprekah nar. jedinstvu glede ver in verskih momentov je omenil pravoslavno propagando škofa Dositeja, ki dobiva 100.000 dinarjev letno iz državne blagajne.

Ovrgel je trditev, da je za socialno-ekonomske razmere boljša ureditev države po sistema centralizma. Nato je orisal razmerje med tremi plemeni: Srbi, Hrvati in Slovenci. Vsak realen politik računa s tem dejstvom. Narodno življenje pa se ne da v par urah stlačiti v nekoliko spakedranih paragrafi, ker to bi pomenilo nasilstvo, nadvlado enega plemena, kar vse drugo znači, kakor jedinstvo. To seveda vzbuja med Hrvati in Slovenci upravičeno razburjenje, ker se jih kljub temu, da so dobri in odkriti Jugoslovani potiska v ozadje. V nadaljnjem govoru se je podrobno bavil s centralizmom in hegemonijo (t. j. samovlada enega plemena) ter omenil eventualnost zapostavljenja drugih pokrajin, kadar bo šlo za splošne potrebe: železnice, ceste in sploh vseh socialno-gospodarskih vprašanj. Dotaknil se je tudi dr. Vošnjakove Samostojne kmetijske stranke, onega dr. Vošnjaka, ki je svojčas bil za federalistični državni sistem, danes pa je najbolj navdušen centralist. — Dr. Janko Šimrak je svoj zgodovinski govor končal sledeče:

„Gospodje, temelj vsake države je zadovoljnost ljudstva. Če hočete vi imeti zadovoljnost ljudstva, potem sprejmite našo razdelitev na avtonomne pokrajine. Vaš centralizem stresa državo že v njenem spočetju. On izvaja centrifugalne sile.“

Če imate le malo politične zrelosti, nehajte že enkrat s centralistično provokacijo, nehajte s političnim diletantizmom. Postavite se na polje realne politike. Raziskujte, zakaj ni tukaj Hrvatov, zakaj je ogromna večina Slovencev, v ustavnem odboru protivna vaši ustavi. Vi lahko storite ustavo, ker imate večino, ali pazite, kaj vam mi danes pravimo. Vi boste pritrjali Hrvate in Slovence v še večjo nezadovoljnost.

Vsi tisti, ki govore, da imajo naše avtonomije kakšno protidrjavno kal, da ne dajo državi onih atributov, ki jih ona mora imeti, vsi ti govorijo veliko laž. V našem programu je jasno in točno očrtano, da zahtevamo eno državo, da zahtevamo enega nositelja državne oblasti ali smo proti temu, da bi se „torbe nosile v Belgrad“, kakor pravi naše ljudstvo.“

Celi svet je osrečen z raznimi „izmi“: Rusijo tlači boljševizem, Nemčijo plaši komunizem, Madžarsko obiskuje karilizem, Italijo šegeče anarhizem,

Vsi smo voljni delovati za pravo svobodo svojega naroda, pripravljeni smo boriti se proti vsakomur, ampak roko na srce in povejte nam moške tam doli v Belemgradu: Ali se vam ne smili domovina ki silno trpi kakor dobra mati, ko vidi, da starejši brat njen prvi dedič zmerja brata in se s tem neti nesloga in prepir med brati? Ali imate srce in res ljubite mater domovino?

Politične vesti.

Kraljevina SHS. Z zaupnico, ki jo je izrazila zbornica vladi o interpelaciji glede „obznane“, ni položaja vlade prav nič ščitila in stališča vlade utrdila, ker so za zaupnico glasovali tudi poslanci, ki stoje sicer v opoziciji, so pa ob enem načelni nasprotniki boljševizma. To glasovanje je dokazalo edino le protikomunistično večino v konstituenti, s čemur pa ni rečeno, da bo ista večina glasovala za vlado tudi v vprašanju ustave. O kaki „sijajni zmagi“ vlade torej ni bilo govora, toliko manj, ker delajo Pašiču resne težave muslimani iz Južne Srbije. Ti zahtevajo z ozirom na rešitev agrarnega vprašanja v južnem delu naše države za sebe iste ugodnosti kakor jih je vlada dovolila bosanskim begom. Ako vlada dovoli željam muslimanov, bo postalo tiho nesoglasje v demokratskem klubu, ki vlada zlasti med bosanskimi demokrati vedno očitnejše. Ne bilo bi nikako presenečenje, če bi v doglednem času izbruhnila zopet kaka kriza.

Ugled naše države, na zunaj so „dvignili“ brezvestni in zagrizeni sovražniki naše katoliške vere s svojim neumnim kulturnim bojem. Francosko in drugo časopisje obsoja to grobo gonjo in tako smo dosegli, da ves izobraženi svet občuduje naše notranje razmere v državi in izgubi tisto malo dobrega mnenja o politični modrosti in dalekovidnosti naši državniki. Le tako naprej! Madžari in Nemci že itak brijejo norce iz nas, Francozi se zgražajo nad našimi razmerami in po njih bodo posneli drugi listi in naša notranjepolitična razdrapanost bo, če gre tako dalje — drugim narodom in državam — v svarilo!

Italija. V Rimu se je začela v palači Cighi konferenca avstrijskih — nasledstvenih držav, pri kateri so zastopane Jugoslavija, Poljska, Čehoslovaška, Romunija, Avstrija in Madžarska. Konferenco je otvoril italijanski zunanji minister Sforza.

Madžarska. Iz madžarske so končno vendar le srečno odpravili ekskralja Karla. Njegova vožnja skozi Avstrijo ni bila ravno prijetna. V Frohnleitu blizu Gradca, v Brucku in tudi v Innsbrucku so razni incidenti, osobito delavstvo, ogrožali Karlov povratek. Le socialističnim voditeljem se je posrečilo preprečiti, da ni prišlo do dejanskih napadov. Skrajno poniževalne so bile delavske demonstracije v Brucku, ki so ekskralju jasno pokazale, da nima pričakovati niti on niti drugi Habsburžani od strani avstrijskih mas nikakih simpatij. V madžarskem parlamentu skušajo krivdo Karlovega prihoda zvaliti na inozemske intrige. Drugačega mnenja pa so razni poslanci neodvisnih poljedelcev in malih kmetov, ki dolžijo vlado, da je hotela brez dovoljenja parlamenta spraviti Karla na madžarski prestol.

Grčija. Grške čete so se umaknile pod pritiskom premočnih turških čet na postojanke, kjer so bile pred ofenzivo. Kemalistične čete so začele zopet prodirati proti Smirni. Le ena grška armada se jim še upira pri Karahissarju. Turki doživljajo vsak dan nove zmage. Grški kabinet Kalogeropoulosa je podal demisijo. Za ministrskega predsednika je izbran Gunaris.

Poljska bo baje kljub sklenjenemu miru z Rusi pričela novo vojaško akcijo napram sovjetom.

Rusija. Rusija ne bo napadla „Vjestnik“ objavlja, da so izmišljene po tujem časopisu razširjene vesti o nameravani pomladni ofenzivi proti Romuniji, Madžarski in Čehoslovaški.

Tedenske novice.

Zadnje številko „Murske Straže“ nam je cenz. oblast zaplenila. Ker smo vsled nerodnosti sv. Birokracija imeli dotiskano izdajo lista že na poštinih uradih, se ni mogel list iznova tiskati. Uredništvo bo od časa do časa priobčilo tvarino iz konfiscirane številke.

Nekaj o cenzuri. V Evropi je dosedaj veljala pri časopisni cenzuri ta-le praksa: Prvi odtis lista se odnese takoj iz stroja k cenzurni oblasti, ki list pregleda in če ničesar ne najde, kar bi bilo državi in njenemu obstoju nevarnega, se sme list tiskati. Navajeni in v dobri veri, da je tako in nič drugače, smo dostavili pristojni cenz. oblasti prvi izvod lista in ker dotični organ — kdo je to bil, nam je vseeno — ni našel nič pohujšljivega, se je list tiskal dalje ter odpravil na pošto. List je izšel 8. aprila. 9. aprila proti poldnevni dobi uredništvo uradno odredbo o zaplembi enega stavka in ene daljše gospodarske notice. To centralistično „ima vremena“ ima za nas sledeče posledice: 1. Naročniki niso dobili svojega lista; 2. ponovno dotiskanje lista stane radi ogromnih cen papirja neprimerne svote; 3. nastane vprašanje, kdo bo to povrnil tiskarni drag papir, ki se uniči samo radi komodnosti poklicanih organov? Storili smo potrebne korake, da se take razmere že z ozirom na ugled oblasti samih odpravijo. S strahom sem napisal te stavke; hotel sem pravzaprav pisati o soncu in dežju in dobri letini, ako pravočasno pride dež in za njim zasije toplo sonce. Ker pri nas in sedaj v dobi najstrašnejših „izmov“ in „acij“ se ne sme (bognedaj!) govoriti o centralizmu, militarizmu, kaki mobilizaciji, kaj še le o davkih, o katerih Slovenci nimamo nobenega — pojma!

Sv. Birokracij je star svetnik in čuden svetnik, katerega se od časa do časa loti kaka bolezen. Hudo-mušneži z dežele pravijo, da je vplival manj zadnji solnčni mrk, njegove velike duhovne pa si je privoščila luna pri belem dnevu. (Odlomek iz „Legende svetnikov nove dobe.“)

Iz naroda. Pravijo, da ose ali bčele ne store človeku ničesar, ako jih ne — draži...

Bolj kot zanimivo je vedeti, da so drugi slovenski listi prinesli o nesrečno žigosanih kronah in goldinarjih — vulgo metuljih — slične kritike kakor mi, pa niso bili zaplenjeni. Sedaj je samo dvojno mogoče: Ali dotični gospod cenzor ne ve, kaj ljudstvo ne sme vedeti, oz. kaj se ima zapleniti, ali pa obstoje posebni predpisi za liste raznih strank; torej za vsako stranko drugo merilo in določba. Razmotrivajočemu tako mučno vprašanje se zdi človeku, da ni več v Evropi, kjer smo videli pred kratkim popolni sobočni mrk... O sancta simplicitas!

Izmišljene vesti o mobilizaciji. (Uradno.) V zadnjem času lansirana je iz zlih namenov v inozemstvu vest o mobilizaciji naše vojske. Poleg tega počele so pa slične vesti cirkulirati tudi po našem ozemlju. Ni sumnje, da razširjajo take vesti protidrjavni in nezadovoljni elementi in to z namenom, da vzbude med širokimi masami ljudstva nezadovoljnost in da preprečijo oziroma onemogočijo na ta način pravičen razvoj naše državne organizacije. Na podlagi tozadevnega dopisa ministrstva za notranje zadeve objavlja deželna vlada, da so te vesti neresnične in da se bo proti prenašalcem in razširjevalcem takih vesti najstrožje postopalo po tozadevnih zakonitih določilih.

Avtomobilna zveza Maribor — Št. Lenart — Gornja Radgona. Dne 18. aprila prične redno voziti

avtomobil iz Maribora čez Št. Lenart v Gornjo Radgono in nazaj. V Maribor bo prihajal zjutraj ob 8 uri, odhajal pa bo iz Maribora ob 2 uri popoldne. Obstal bo pri Sv. Marjeti, Št. Lenartu in Ivanjih. Do Št. Lenarta bo stala voznja 25 K, do Gornje Radgone pa 50 K.

Velike povere na Dunaju. Dne 7. aprila je bil na Dunaju aretiran 21 letni Pavel Frelch, bivši špedicijski uradnik, ker je oškodoval državo s poverjenimi carinskimi dokumenti za 5 milijonov kron. Ima več sokrivcev.

Duhovniške vesti. G. Peter Jurak, kaplan pri Sv. Jurju ob Ščavnici je imenovan za mestnega vikarja v Celju. G. kaplan Alojzij Sunčič je prestavljen od Sv. Andraža v Sl. gor. k Sv. Jurju ob Ščavnici. — Težko je obolev g. D. Arlič, kaplan v Brežicah. Leži v tamkajšnji bolnišnici.

14. letna suša. Letošnje leto nam je že do sedaj prineslo jako malo dežja. Znani astronom More naznanja v Francoskem časopisu, da to ni prišlo nepričakovano. Po njegovem mnenju bo suša trajala 14 let. Leta 1902 je pisal, da se je takrat začela mokra perijoda, katera bi leta 1912 dosegla svoj višek. Od leta 1912 do leta 1919 bi ta perijoda polagoma pojemala in leta 1920 bi se začela suša. More podpira svoja domnevanja z gotovimi spremembami solnca, od katerih je odvisna naša zemlja. Suša, katera bi naj trajala do leta 1935 pa nikakor ne bo toliko, da bi uničila naša polja, pač pa bomo s težavo pričakovali zaželjenega in potrebnega dežja.

G. Božidar Borko, dosedanj urednik „Murske Straže“ je prešel uredništvo „Tabora“.

100 praeludia organi (zbirka orgeljskih preludijev) II. natis zložil Stanko Premrl, stolni kapelnik v Ljubljani. Izvod 30 K. Pričujoča zbirka orgeljskih preludijev, ki je bila nekaj let razprodana, je zopet izšla v novem natisu v zalogi Jugoslovanske knjigarne. Prvo izdajo teh preludijev so jako pohvalno in laskavo ocenili razni glasbeni strokovnjaki, kar tudi zasluži v polni meri. V naši glasbeni literaturi nimamo boljše in večje tovrstne zbirke kakor je ta, zato je najtopleje priporočamo vsem organistom in ljubiteljem cerkvene glasbe. Tisk izredno lep, material prav trpežen; cena za sedanje razmere prav solidna.

„Plamen“. Prejeli smo 7. številko ilustriranega lista „Plamen“ s sledečo vsebino: Ivan Zorec, Zmote in konec gospodične Pavle (povest); Vitomir F. Jelenc, Jugoslovansko dobrovoljstvo; Cvetko Golar, Nočna pesem; Rado Murnik, Ženini naše Koprnele; Dragotin Inkiostri, nar. slikar: Kapital in delo; J. Š. Orel: Pasti in zanke, kriminalni roman iz polpreteklega časa; S. K. Znamenja (pesem) i. t. d. „Plamen“ se naroča v Ljubljani, Kongresni trg št. 19. Četrletna naročnina 36. kron. Je edini slovenski ilustrirani list, prinaša jako zanimive in zabavne dogodke. Priporočamo ga vsem našim čitateljem in somišljenikom.

Kako postopajo Italijani s Slovenci. (Izvirno.) Kako ravnaajo Italijani z Slovenci in Hrvati kaže jasno ta dogodek: 23. januarja zjutraj so prišli Karabinerji v vas Strinjano z nalogo, da se mora 9 fantov javiti takoj pri tamošnjem poveljniku — brigadirju. Odgnali so jih seboj, jih tam popisali ter nato odvedli v Polje. Se le tretji dan so zvedeli, zakaj so bili zaprti. Osumilo se jih je namreč, da so pisali brigadirju grozilno pismo. Vse to je bila pa le preteza, da so jih lahko zaprti, kajti nobenemu ne pride niti na um, da bi kaj takega storil. Tretji dan so jih odvedli v Trst v zapor. Bili so 29 dni zaprti, še le s pomočjo odvetnikov se jim je posrečilo priti zopet na prost. Ko so zapustili jetnišnico, so enemu od teh karabinerjev obljubili 600 lir, če jim naznani, kdo ima orožje v tamošnji vasi. On je seveda rekel, da ne ve. Na to so zahtevali od njega, da kliče „živela Italija“, kar pa seveda tudi ni hotel! Zato pa so ga iztirali iz Strinjane, češ da ni tja pristojen, dasiravno je bil tam rojen in živi njegov oče že 50 let v tej vasi. Nič ni pomagalo, moral je iti. Podal se je v Barland v vas, kjer je bil rojen njegov oče. Toda tudi tam ga niso pustili, fašisti so mu grozili, da ga ubijejo. Ni mu pomagalo drugo, kakor da je zapustil Italijo. Res, žalostne reči moramo slišati od naših neosvobojenih bratov, v vedni nevarnosti so med fašisti. Zasedujejo in bičajo jih. Ni to edin slučaj, na tisoče je enakih. Pa upajmo in želimo jim, da bo tudi njim enkrat zasijalo svobodno sonce!

Radgona dobi garnizijo. Vkljub mirovni pogodbi in določeni razorožitvi Avstrije namerava Avstrija ustanoviti v Radgoni garnizijo, ki bo obsegala eskadron konjenice. Vojaštvo bo nastanjeno v kavalerijskih in Kodoličevi vojašnici.

Najstarejše drevo na svetu se nahaja na otoku Ceylon. Starost tega drevesa cenijo na 2200 let ter trdijo, da je pod njim počival veliki Budha.

Atentat na brzovlak Trst-Dunaj. Ko je dne 5. aprila vozil tržaški brzovlak med Grazom in Bruckom je strojevodja opazil, da je proga zastavljena z močnim drevesnim deblom. Strojvodji se je posrečilo vlak ustaviti tik pred oviro in tako preprečiti nesrečo. Ovira se je odstranila, naker je vlak odpeljal dalje proti Brucku. Tam ga je pričakovala na peronu tisočglava delavska množica, ki je pozdravila potnike brzovlaka z divjim kričanjem ter zmerjanjem, kot „verizniki“, „krvososi“ itd. Delavski zaupniki so preiskali vagon za vagonom, če se med potniki morda ne nahaja tudi ekscesar Karl. Po daljšem presledku

je mogel brzovlak nadaljevati svojo pot in je prispel na Dunaj z enourno zamudo.

Rajžihar pri Ljutomeru. Pridem mnogokrat v Ljutomer, a vselej odhajam domov žalosten, kajti to švabčarenje na cesti mi je že tako presedlo, da bomo morali enkrat te bivše nemčurke pošteno „nastriglati“, zraven pa še njihove protektorje, ki jih podpirajo. Oh ti lškarijotski poljub! Če le ima „hohštajriškabuk“, kratke hlače in Roseggerjopič. Proč s takimi znaki, ki nas spominjajo nekdanjih žalostnih dni! Kje je naš narodni ponos? Še se vidimo!

Stara cesta pri Ljutomeru. Tu se je ustanovilo bralno in pevsko društvo „Branibor“. V nedeljo 10. t. m. je društvo že pokazalo, da ima najboljši namen vzbujati narod za lepo in koristno. Uprizorili so naši čili mladenči in mladenke prelepo ljudsko igro „Verigo“ in so stem proslavljali 50 letnico našega dičnega pisatelja Finžgarja. Pevski zbor obeta še mnogo uspehov. Le tako naprej za prosveto! Čast našim prirediteljem, ki toliko žrtvujejo za našo probuj! Upamo, da nas prihodnjič tudi vrli Lutmeržani posetijo. Saj njim vračamo potem milo za dobro.

Apače. Zaveden Slovenec iz Apač nam piše: Tukajšnji g. župnik, ki je Nemec, je dal posekati gozd, ki je župnijska last. Neka Slovenka iz okolice, ga je prosila naj ji proda nekaj drv. Izrazil se je proti njej, da nima drv za Slovence; prodal jih bo le Nemcu, kakor hitro bo moral zapustiti Apače. Vprašamo merodajne oblasti, ali je dovoljeno prodajati župnijsko last in si polniti lastne žepce? Špiljskega g. župnika so nemške barabe na pol nagega zapodile iz Špilja, mi pa z mirnim očesom gledamo, da nemški hujskači uplivajo na naše ljudstvo! Kdaj bo že vendar tega konec? Ravno tukaj na naši narodni meji bi bilo to najbolj potrebno!

Bivša nemška cesarica umrla. Dne 11. aprila bo 1/4. uri je umrla nemška cesarica. Žalne svečanosti so se vršile v četrtek 14. t. m. v Dornu. Pogreb bo v soboto dopoldne v Potsdamu.

Nemški prestolonaslednik povzročil sarajevski atentat? Ameriški senator Francin objavlja v listu „Millwankee Herald“ londonsko brzojavko, ki so jo listi posneli po „Budapester Volksblatt“ od dne 15. marca 1914, ki trdi, da je sedanji nemški prestolonaslednik v Londonu izjavil, da je skupno s Sazonovom pripravil atentat na avstrijskega presolonaslednika za to, da bi izzval mednarodni konflikt.

„Avtonomist“. Izšla je prva številka novega lista „Avtonomist“, ki ga izdajate Albin Prepeluh in Jože Petrič. List bo izhajal vsak ponedeljek zjutraj. Vsak izvod stane 2 K, mesečna naročnina 10 K. List zagovarja avtonomijo Slovencev ter ga toplo priporočamo.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 133 do 140 naših kron, za 100 avstrijskih kron plačaš 22½ do 23 jugoslovanskih kron, 100 nemških mark stane 227 do 230 jugoslovanskih kron, 1 francoski frank stane 10 naših kron, 100 italijanskih lir stane 615 do 620 jugoslovanskih kron, 100 čehoslovaških kron stane 186 do 187 naših kron.

Mladinski vestnik.

Mladinskim organizacijam. Vse mladinske organizacije se pozivajo, da z dopisi podpirajo naš list, ki bo odslej, če bo dovolj gradiva, otvoril poseben predal za mladinsko organizacijo Prekmurja in Slov. goric. Dolžnost vsakega zavednega krščanskomislečega slovenskega mladeniča in dekleta je, da agitira za naš list in mu skuša pridobiti kar največ naročnikov. Mladiči in mladenke! Skrbite, da bo predal „Mladinski vestnik“ imel vedno dovolj gradiva. V dopisih se izogibajte podlih osebnih napadov ter poročajte stvarno o svojem napredku, ciljih in uspehih. Na delo!

Sv. Križ na Murskem polju. Tukajšnji telovadni odsek „Orel“ priredi v nedeljo dne 17. t. m. (ne 10. t. m. kakor smo poročali) v Slomškovi dvorani zanimivo žaloigro „Ne pričaj po krivem.“ Na sporedu petje (venček nar. pesmi) mešani zbor in tamburaški zbor. Prijatelji orlovstva pridite v obilnem številu!

Mala Nedelja. Prireditvev Tamburaškega in pevskega zbora kakor smo poročali v prejšnji številki „M. Straže“ se vsled nastalih ovir preložijo na poznejši čas.

Ljutomer. Na občno željo se šolarska prireditvev tukajšnje Narodne šole ponovi v nedeljo 24. aprila. Čisti dohodek je namenjen „Jugoslovanski Matici“. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Med proizvajanjem sporeda se bode telovadnica zaklenila, zato prosimo točnosti. Mnogo tržanov še ne uvažuje dela naših malih umetnikov. Pridite, da se prepričate o njih oborožitvi z uma svitlim mečem! Naša bodočnost bo rabila mnogo čilih mož in žena, zato ne zavržite dela mladine!

G. Radgona. V nedeljo dne 17. t. m. po osmi službi božji ima izredni občni zbor tukajšnji „Orlovski odsek“. Vsi pristaši se vabijo, da se zbora zanesljivo in pravočasno udeležijo!

Tako piše le kmetska roka.

Prijeli smo dopis iz dežele; objavljamo ga z malim stilističnim popravkom v celoti. Čujmo kaj piše po teškem, napornem delu — v zatišju svoje borne kočje obmejni slovenski kmet! — Ljudje božji, v najkrajšem času se bodo izvršile širom naše lepe, blagoslovljene zemlje Slovenije občinske volitve. Ko vstanem ob rani uri, ko sonce še drema, mi plava moj pogled po teh lepih goricah, o katere je Bog zapisal svoje ime. O, zdaj vem, zakaj je toliko ljudi nam zavidnih — vem, zakaj se trudijo, da bi dobili oblast nad to lepo božjo, našo zemljo. Kakor „volkovi v ovčjih oblačilih“ hodijo med nas, nas nagovarjajo s sladkimi besedami in obljubami, samo da bi nas premotili. Odprimo oči, dokler je čas, da ohranimo kmetu gospodarstvo nad njegovo zemljo. Kapitalistična gospoda je ustanovila takoimenovano samostojno kmetijsko stranko in nas mnogo preslepila in danes vemo mnogi, ki smo bili zapeljani, da so samostojnejši le sluge velekapitala, bivši nemškutarji, štajercijanci in druga slična nesnaga, ki je že za časa tiranske Avstrije bila prava šiba za verne, krščanskomisleče Slovence. Priganjači nekdanjih avstrijskih oblasti so danes priganjači Samostojne Kapitalistične Stranke (SKS), ki hoče potem občin te zadnje postojanke slovenske poštenosti zaslužiti ves slovenski rod popolnoma. Kmetje, želarji, viničarji, delavci! Že enkrat smo ob volitvah v konstituantno pravili (vsled nepoučenosti) devet takih, ki so pozneje našo svobodo prodali za judežev srebrenike. Posledice čutimo sami: davkov je vedno več, trdo nas žulijo in pritiskajo in kje se naj pritožimo? (O davkih prinašamo uradno poročilo na drugem mestu. Op. ured.) Sramoti se naša vera, edino zavetje kmetu — siromaku, ki v potu svojega obraza izžema iz zemlje borni pridelek — za doplačevanje milijardske cene turskih ministerskih stolčkov. Ko gledam, dragi sotrpini našo lepo zemljo, pa se mi milo stori pri srcu in vzdihnem in pest se mi krči in bi zaklel strašno, da bi odmevalo v zadnji srcu slovenskega kmeta, želarja, viničarja, delavca: Ali naj prodamo svobodo svojih občin pijavkam ljudske krvi? „Nikdar, nikdar!“ — odmeva od vseh goric...

Pomislite, tovariši v trpljenju, da nas je kmetov v Jugoslaviji nad 86% in če bomo vsi teh misli, ne bomo skrunili svetosti zemlje, kateri služimo, zemlji, ki daje narodu hrano in krepko rast.

Tudi jaz sem blodil; odprle so se mi oči in sedaj vem, kdo me lovi z lažjo in komu naj sledim! Z Bogom za ljudstvo!

Krščanski pozdrav vsem sotrpinom!

A. K. bivši samostojnejš.

Dostavek uredništva. To pismo je zrcalo blage, od rojstva poštene kmetove duše. Slovenski kmet se dobro zaveda, kdo je za njega, kdo proti njemu; on tudi ve, kdo ogroža najdražje svetinje, katere ga tolažijo v bednem življenju: vero in božjo pravico, ljubezen do rodne grude in lepega materinega jezika. Zato bo obračunal ob času volitev z vsemi sleparji in bo volil edino možno krščansko-socialnega prepričanja.

Kmetje, pozor!

Samostojna nemškutarija. Javna tajnost je, da se pod firmo Samostojne kmetijske stranke zbira vsa preostala nemškutarija iz časov proslule Avstrije. Nekdaj so ti gospodje — saj se poznamo po knofih! — bili patentirani „Nemci“, ki so se na vse kriplje prizadevali, da ob priliki mobilizacije denuncirajo poštene Slovence, ki so potem morali po „priporočilu“ takrat „deutschgesinnt“, a sedaj samostojnih občinskih odbornikov in „mogotcev“ — takoj k vojakom. Zelo umestno bi bilo, ko bi se naša vlada pobrigala za vse nemčurje, ki delajo zgago vzlasti tu na meji. V interesu varnosti priporočamo vojaški oblasti, da si preskrbi imena teh rogoviležev, ki so po večini vsi bivši štajercijanci in izdajice svoje lepe materine besede. Iz dejstva, da je sedanja samostojna stranka pravcati tabor avstrijske nemškutarije je skušala slovenska demokratska stranka zatajiti to čedno družbo — kakor da nima ž njo nobenega stika (najbrž iz vidika narodnega radikalizma). Pozivamo slovensko ljudstvo, da nam v interesu miru in reda v državi pošlje sezname goreoznačenih rogoviležev; naša naloga bo potem, da pošljemo te sezname na merodajno vojaško komando. Pošteno, slovensko, krščansko kmetsko ljudstvo pa pozivljamo, naj se ne da zapeljati od ljudi, ki nosijo na čelu pečat narodnih Judežev! Dokumente o njih bomo objavili ob prvi ugodni priliki.

Kdo največ plača?

Da ne bomo padli v nemilost naše cenzure, prinašamo uradno poročilo o raznih plačilih, kjer pa še davki niso vštet!

Službene novine prinašajo pregled vplačanih taks, znamk, pristojbin in trošarine in sicer od 1. junija 1920 do 28. februarja 1921.

Srbija in Črnagora	91 milijonov kron
Bosna	80 milijonov kron
Vojvodina	202 milijonov kron
Slovenija	99 milijonov kron
Dalmacija	35 milijonov kron
Hrvatska	287 milijonov kron

Iz tega vidimo, da Srbija in Črnagora, ki imata skoro 5 milijonov prebivalcev, plačata manj kot Slovenija, ki ima dober milijon prebivalstva; vse bivše austro-ogrške pokrajine so plačale 82 odstotkov, bivša Srbija in Črnagora pa 18 odstotkov.

Te številke ne govorijo, ampak — kričijo! — To je blagoslov centralizma! Kdo še ne vidi, kdo ne spregleda? Samo zaslepljenec!

Apačka kotlina.

(Javnosti, da pride na merodajni naslov.)

Toliko se piše o naši Apački kotlini, o anarhiji, ki vlada tu, o upornih Nemcih itd. Tu od meje prihaja v slovensko javnost predlog, o katerem bi bilo vredno govoriti detajlno — in tudi izvesti. —

Lepa, rodovitna Apačka kotlina je jako primeren kraj za kolonijo. Ali bi se ne dalo z državno pomočjo naseliti tukaj ruskih beguncev, ki gotovo ne bodo zatajili svojega materinskega jezika, obenem pa bi bili tu na meji narodna predstraža? Na ta način bi se odpravili sukcesivno nemški rogovileži kamarbilo in mir na meji bi bil zasiguran. Sploh je grajati, da se naselitvena taktika narodnoobrambena dela ne

upoštevata, kakor bi to bilo treba. Četudi imamo lastno državo, vendar bomo morali začeti polagoma čistiti ponemčurjeno zemljo, vzlasti ob meji. S samo ustanovitvijo Jugoslov. Matice — ne vemo prav ničesar o družbi Sv. Cirila in Metoda, o Slov. Straži, kakor da bi to bila neka športna društva, s katerim smo Nemce in domače nemčurje dražili. Narodnoobrambno delo je velike važnosti za ohranitev naših državnih mej. O tem bo treba mirno in stvarno misliti, brez strankarskih predsodkov in kdo bo na tem problemu imel priliko delati, bo storil domovini neprecenljivo uslugo, ker ji bo postavil žive mejnike.

(Objavljeno v zaplenjeni številki.)

Advokat
dr. Kimovec
preje v Trstu
preselil je pisarno v
Maribor, Sodna ul. 14

VABILO na redni občni zbor

Gospodarske zadruga
za Prekmurje, Mursko polje in Slov. gorice

registrovana zadruga z omejeno zavezo
ki se bo vršil v nedeljo dne 22. maja 1921 ob
1/2 9. uri v posojilnični dvorani v Gornji Radgoni.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
 2. Poročilo načelstva.
 3. Poročilo nadzorstva.
 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1920.
 5. Spremembe pravil.
 6. Čitanje revizijskega poročila.
 7. Volitev načelstva in nadzorstva.
 8. Slučajnosti.
- Za slučaj, da bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki sklepa veljavno brez ozira na število zastopanih zadrugnikov (§ 36 zadrugnih pravil.)

Načelstvo.

POSOJILNICA V GORNJI RADGONI

F. Z. Z. N. Z.

sprejema

hranilne vloge

ter jih obrestuje po

4%

Obresti pripisuje brez posebnega naročila koncem junija in koncem decembra h kapitalu;

daje

posojila

na vknjižbo, na poroštvo, menice tekoče račune, vrednostne papirje, raznovrstne trgovske kredite, akreditive;

sprejema od svojih strank kot vloge hranilne knjižice in plačuje za nje terjatve drugih denarnih zavodov;

dela prošnje za vknjižbo posojil

brezplačno;

plačuje rentni in invalidni davek sama ter ga ne odteguje vlagateljem;

posreduje pri izmenjavi tujih

valut (tujega denarja),

vnovčuje čeke ter izvršuje vsakovrstna nakazila;

daje vsa v denarno stroko spadajoča pojasnila in kreditne informacije brezplačno.

Uradne ure vsak delavnik od 8.—12. ure.

Uradni prostori v lastni hiši,
glavna cesta št. 14 ob kolodvoru.

Račun čekovnega urada v Ljubljani,
št. 10.593. — Telefon št. 3.

Prodaja se

zaradi preselitve vso še novo umetno mlinsko orodje z dvokratnimi valčki do 25. aprila. Več se izve pri Ivanu Kosi, mlinarju v Ivanjcih pri Radgoni.

Deske raznih debelosti, 3-80 m in 4 m dolge, late, tramiče, (Stafelne) roženice in tramovje, za mizarje, tesarje, stavbe in domačo rabo ima na zalogi **Gospodarska zadruga v Gornji Radgoni.**

Najdražje prodajaš in ceno kupuješ, če v „Murski Straži“ večkrat oglašuješ!

Pristopajte k „Jugoslovanski Matici“!

Belo nemško **jedilno sol**,
v vrečah, kakor tudi **industrijsko sol**,
sladkor, bučno olje

itd. oddaja po najnižji ceni

Tvrška Anton Tonejc in drug Maribor

Zahtevajte cene!

Največja zaloga razno- vrstnih strojev

kot slamoreznic, reporeznic, alfa-separatorjev, čistilnikov (trijerjev), vejalnih strojev, viteljnov (gepelnov), mlatilnic i. t. d. pri

Gospodarski zadrugi v Gornji Radgoni

Najnižje cene!

Ogled zaloge prost!

Ljubitelji
lepih knjig!
Segajte po knjigah, katere ima v svoji zalogi
knjigarna **Panonia**
v Gornji Radgoni

Naznanilo! Cenjenim gostilničarjem občin Gornja Radgona, Radenci, Mala Nedelja, Sv. Jurij ob Ščav. in Apače naznanjam, da sem

otvoril ZALOGO PIVA

Na razpolago imam vse vrste pivo. Najboljše črno marčno pivó 13 stopno, kakor pred vojno iz pivovarne Götz v Mariboru. Za shrambo piva imam dobro urejeno ledenico. Pivo se lahko dobi ob vsakem času. Vsem gostilničarjem zgoraj omenjenih občin se vljudno priporoča

Ivan Vaupotič, gostilničar, Gornja Radgona.